

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ II Всеукраїнської
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
для НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**24 жовтня 2025 р,
м. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(24 жовтня 2025 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 5 від 30 жовтня 2025 року)

Рецензенти:

Ковтун О. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов і перекладу, ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (м. Київ, Україна)

Княжева І. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Найда Руслана Григорівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-асистент кафедри теорії та методики дошкільної освіти.

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 жовтня 2025 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2025. 260 с. ISBN 978-617-8768-09-6

До збірника увійшли тези доповідей учасників ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У представлених роботах висвітлено актуальні питання впровадження освітніх технологій у процес підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного інформаційного простору; розглянуто інноваційні підходи до професійного становлення фахівців; проаналізовано зарубіжний досвід розроблення та реалізації освітніх інновацій у системі дошкільної освіти.

Збірник призначено для науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих учених, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

Олеся МИСИК,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної педагогіки та
спеціальної освіти, психології і фахових методик
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії,
м. Хмельницький (Україна)

ІНТЕРАКТИВНІ ПЛАТФОРМИ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Актуальність проблеми. У сучасному суспільстві, яке швидко змінюється внаслідок цифровізації, глобалізації та інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у всі сфери життя, освіта зіштовхується із новими вимогами до професійної підготовки педагогів. Для майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти комунікаційна компетентність стає критично важливою – не лише як здатність передавати знання, але й як уміння ефективно взаємодіяти з дітьми, колегами, батьками, користуватися сучасними цифровими інструментами, адаптуватися до змін в освітньому середовищі.

Інтерактивні платформи (онлайн-сервіси, віртуальні середовища, цифрові навчальні простори) відкривають значні можливості для розвитку комунікаційної компетентності: стимулюють активну участь студентів, організовують спільну діяльність, обмін досвідом, рефлексію, зворотний зв'язок. При цьому в Україні питання використання таких платформ у підготовці вихователів дошкільної освіти не до кінця досліджені, особливо щодо інтеграції компонентів комунікаційної компетентності в навчальні програми, ефективності різних інструментів, теоретичних та методичних основ.

Дослідження інтерактивних платформ як засобу формування комунікаційної компетентності має високу наукову та практичну значущість.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд наукових джерел засвідчує зростаючий інтерес вітчизняних і зарубіжних дослідників до

проблем цифровізації освіти, зокрема формування інформаційно-комунікаційної та цифрової компетентності педагогів. Значна частина досліджень присвячена можливостям використання інтерактивних платформ і сервісів у підготовці майбутніх фахівців освітньої галузі, однак переважно у контексті загальної середньої освіти або у загальнотеоретичному ключі.

Зокрема, у статті «Використання сучасних освітніх інструментів для підвищення рівня цифрової компетентності педагога НУШ» акцентовано на потенціалі онлайн-ресурсів для організації спільної діяльності між учителем та учнями, визначено значення інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні цифрової компетентності педагогів відповідно до вимог Нової української школи [1].

У праці «Онлайн-засоби формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх педагогів в умовах дистанційного навчання» розглянуто низку цифрових сервісів – Google Meet, Zoom, Moodle, LearningApps, Kahoot!, Quizlet тощо – як інструментів розвитку інформедійної складової професійної підготовки студентів педагогічних спеціальностей. Зазначено, що такі засоби активізують пізнавальну діяльність здобувачів освіти, сприяють розвитку навичок інтерактивної взаємодії та самостійного опрацювання інформації [5].

У контексті професійної підготовки фахівців дошкільної освіти, дослідження «Роль і значення інформаційно-комунікаційних технологій у процесі підготовки майбутніх вихователів в закладах дошкільної освіти» акцентує на застосуванні платформ дистанційного навчання (Moodle), інституційних репозиторіїв, електронної пошти, методичних онлайн-ресурсів як інструментів формування загальнопедагогічних та професійно-комунікативних компетентностей студентів [4].

Проте, попри наявність напрацювань, більшість досліджень мають узагальнений характер, зосереджені на цифровій чи інформаційно-комунікаційній компетентності в цілому, без глибокої конкретизації у напрямі саме комунікаційної компетентності майбутніх вихователів. Крім того, значна

частина праць фокусується на загальній та середній освіті, залишаючи поза увагою специфіку освітнього середовища закладу дошкільної освіти. Відчувається також нестача досліджень, що порівнюють ефективність різних типів інтерактивних платформ у процесі формування комунікаційної компетентності у майбутніх педагогів дошкільної ланки, а також емпіричних праць, що аналізують результати їх впровадження у зміст фахової підготовки.

Мета дослідження. Дослідити теоретичні та практичні засади використання інтерактивних платформ у формуванні комунікаційної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; визначити ефективні типи платформ і умови їх використання та виробити рекомендації щодо методики впровадження у фахову підготовку.

Виклад основного матеріалу. У сучасній педагогічній науці комунікаційна компетентність розглядається як інтегрована характеристика особистості, що відображає її здатність до ефективної взаємодії в усіх сферах соціального, професійного та освітнього життя. Така здатність передбачає не лише володіння мовленнєвими і невербальними засобами спілкування, а й сформовані навички міжособистісної, міжкультурної та цифрової комунікації, що відповідає вимогам цифрової трансформації освітнього простору.

У контексті професійної підготовки майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти комунікаційна компетентність набуває особливої ваги, оскільки ефективна педагогічна взаємодія передбачає не лише дидактичну результативність, а й уміння налагоджувати стійкі, довірливі та партнерські відносини з усіма суб'єктами освітнього процесу – дітьми, батьками, колегами, адміністрацією, фахівцями супроводу.

До основних структурних компонентів комунікаційної компетентності вихователя слід віднести такі:

- *вербальна та невербальна комунікація* – володіння усним і писемним мовленням, інтонаційною виразністю, логічною побудовою висловлювань, а також умінням використовувати жести, міміку, зоровий контакт як засоби впливу на емоційно-почуттєву сферу дитини;

- *міжособистісна комунікація* – сформованість навичок конструктивної взаємодії, діалогічного мовлення, активного слухання, уміння давати й приймати зворотний зв'язок, що забезпечує позитивний соціально-психологічний клімат у групі;

- *комунікація з батьками та соціальним оточенням* – здатність адаптувати комунікативний стиль до конкретної аудиторії, будувати партнерські стосунки з родинами вихованців, ефективно презентувати діяльність закладу в соціумі;

- *цифрова комунікація* – володіння засобами онлайн-взаємодії: електронною поштою, месенджерами, відеоконференціями, хмарними сервісами, а також участь у віртуальних методичних об'єднаннях і професійних спільнотах. Такий компонент набуває особливої актуальності в умовах діджиталізації освітнього процесу та зростаючих вимог до інформаційної мобільності педагога;

- *рефлексивний компонент* – здатність до самоспостереження, аналізу комунікативних ситуацій, усвідомлення власних сильних і слабких сторін у спілкуванні, налаштованість на самовдосконалення [3].

Формуванню кожного з перелічених компонентів сприяє використання сучасних інтерактивних освітніх платформ, які виступають інструментом активізації освітнього процесу, середовищем для комунікації, колаборації та професійного зростання.

Під інтерактивними платформами розуміють цифрові освітні середовища та сервіси, що забезпечують багаторівневу взаємодію учасників освітнього процесу на основі принципів інтерактивності, зворотного зв'язку, гнучкості та персоналізації навчання.

До основних категорій інтерактивних платформ, що використовуються в системі професійної підготовки педагогів, належать:

- системи управління навчанням (LMS), зокрема Moodle, які дають змогу структурувати навчальний матеріал, організовувати форуми, тести, обговорення, моніторинг навчальних результатів;

- сервіси для спільної роботи: Google Classroom, Microsoft Teams, Zoom, Google Meet тощо, які забезпечують як синхронну, так і асинхронну комунікацію, колективне виконання завдань, обговорення, презентації результатів діяльності;

- платформи для гейміфікованого навчання: Kahoot!, Quizizz, LearningApps – спрямовані на розвиток мовленнєвої активності, уваги, зорової пам'яті, швидкості реакції, а також вміння комунікувати в умовах навчальної гри;

- проєктні та дослідницькі середовища – онлайн-лабораторії, платформи для створення віртуальних кейсів, освітніх проєктів, що стимулюють розвиток критичного мислення і колективної взаємодії;

- форуми, блоги, соціальні мережі – простори професійного обговорення, рефлексії та поширення педагогічного досвіду [2].

Інтерактивні платформи виконують низку функцій, що безпосередньо впливають на розвиток комунікаційної компетентності майбутніх вихователів, зокрема:

- забезпечення постійного зворотного зв'язку, який сприяє формуванню рефлексивності та самокорекції поведінки в комунікації;

- створення ситуацій соціальної взаємодії, наближених до реального професійного контексту;

- моделювання типових комунікативних ситуацій, які мають місце у роботі вихователя (спілкування з дитиною, батьками, колективом тощо);

- розвиток цифрової грамотності, що охоплює не лише технічні навички, а й уміння етично та безпечно комунікувати в онлайн-середовищі;

- сприяння організації самостійної та колективної діяльності, яка передбачає спільне прийняття рішень, взаємопідтримку, обмін думками, розвиток лідерських якостей і емпатії [2].

Використання інтерактивних платформ не лише розширює освітній інструментарій закладів вищої освіти, а й створює передумови для цілісного розвитку комунікаційної компетентності майбутніх вихователів у

відповідності до сучасних соціокультурних викликів та стандартів професійної підготовки.

Аналіз сучасного науково-педагогічного дискурсу засвідчує активізацію практико-орієнтованих досліджень, спрямованих на вивчення можливостей використання інтерактивних цифрових платформ у професійній підготовці майбутніх вихователів. Українські науковці, освітяни та викладачі закладів вищої освіти дедалі частіше звертаються до проблем формування комунікаційної та цифрової компетентності майбутніх педагогів у контексті діджиталізації освітнього середовища.

На основі узагальнення теоретичних засад виокремлюються ключові умови ефективного впровадження інтерактивних платформ у процес формування комунікаційної компетентності здобувачів вищої освіти спеціальності «Дошкільна освіта».

Першочерговою умовою є наявність методичного забезпечення та відповідної підготовки педагогічного персоналу. Це передбачає проведення цілеспрямованих тренінгів, майстер-класів, вебінарів щодо функціональних можливостей сучасних цифрових платформ (Google Classroom, Moodle, Zoom, Padlet, Canva тощо) з акцентом на їх педагогічну доцільність, а не лише технічне опанування. Такий підхід забезпечує усвідомлене, цілеспрямоване використання цифрових ресурсів як засобів формування професійно значущих компетентностей, зокрема комунікаційної.

Другою важливою умовою є забезпечення належної технічної інфраструктури: стабільного доступу до Інтернету, наявності цифрових пристроїв (комп'ютерів, ноутбуків, планшетів), а також цифрових середовищ для зберігання, обміну та взаємодії. Технічна доступність і функціональна надійність платформи безпосередньо впливають на ефективність комунікаційних процесів між учасниками освітнього середовища.

Ефективне використання інтерактивних платформ можливе за умови їх органічного включення в структуру освітньої програми, зокрема через інтеграцію в освітні компоненти, практичну підготовку, індивідуальні освітні

траєкторії. Інтерактивні платформи мають розглядатися не як додатковий інструмент, а як невід'ємна частина освітнього процесу, що сприяє формуванню змістовного комунікативного досвіду студентів.

Важливим чинником методичної реалізації є оптимальний баланс між синхронними та асинхронними формами взаємодії. Поєднання онлайн-зустрічей у режимі реального часу з можливістю асинхронного доступу до навчальних матеріалів, завдань, обговорень у форумах чи чатах дозволяє врахувати індивідуальні темпи навчання студентів, їхні комунікативні потреби, рівень цифрової компетентності.

Для відстеження динаміки формування комунікаційної компетентності доцільним є застосування інструментів рефлексії та оцінювання, як якісних, так і кількісних. Серед таких засобів – анкетування, інтерв'ювання, педагогічне спостереження, аналіз комунікативних кейсів та портфоліо, самооцінка, взаємооцінювання, використання цифрових інструментів для формувального оцінювання (наприклад, інтерактивні тести, голосування, опитування).

Особливу увагу варто приділити підтримці колегіальної взаємодії між студентами, розвитку в них навичок співпраці, емпатії, академічної етики. Інтерактивні платформи створюють простір для організації мікрогруп, роботи в парах, міжгрупового обміну досвідом, що відтворює реальні професійні ситуації й формує стійкі комунікативні установки на партнерство.

Ефективне впровадження інтерактивних платформ у підготовку майбутніх вихователів можливе лише за умови цілісного поєднання організаційних, технічних, педагогічних та рефлексивно-аналітичних складників. Такий комплексний підхід дозволяє не лише розвивати окремі аспекти комунікаційної компетентності, а й формувати готовність до професійної комунікації в умовах цифрового освітнього середовища.

Висновки. Інтерактивні освітні платформи посідають важливе місце у формуванні комунікаційної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, оскільки створюють умови для активного спілкування,

співпраці, рефлексії та розвитку цифрової взаємодії в професійному контексті. В умовах підготовки фахівців дошкільної освіти особливо важливим є адаптування платформ до специфіки педагогічної взаємодії з дітьми дошкільного віку, а також розвиток у студентів здатності до відповідального й гнучкого використання цифрових засобів комунікації. Доцільним вбачаються подальші кроки у вигляді розроблення методичних рекомендацій, включення відповідних курсів у зміст професійної підготовки, системного підвищення цифрової та педагогічної компетентності викладачів, а також проведення розширених емпіричних досліджень з метою порівняння ефективності різних типів платформ у формуванні комунікаційної компетентності майбутніх вихователів.

Література

1. Ковбасюк Т., Паніна Л. *Використання сучасних освітніх інструментів для підвищення рівня цифрової компетентності педагога НУШ. Медіаосвіта і медіаграмотність*. 2020. № 3. С. 45-49.
2. Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі. URL: <https://www.researchgate.net/publication/364634683>
3. Овчарук О.В. *Цифрова компетентність учителя: міжнародні тенденції та рамки*. Нова педагогічна думка. 2019. № 100. С. 52-55
4. Роль і значення інформаційно-комунікаційних технологій у процесі підготовки майбутніх вихователів в закладах дошкільної освіти. URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/01003ziy-0842.doc.html>
5. Титова Л. Онлайн-засоби формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх педагогів в умовах дистанційного навчання. URL: https://otherreferats.allbest.ru/pedagogics/01379774_0.html

ЗМІСТ

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Баратюк А.

Віртуальна реальність як інноваційний інструмент професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти..... 3

Березовська Л.

Інноваційна діяльність як чинник професійного зростання майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти..... 7

Богуш А.

Сучасні технології духовного розвитку особистості педагога..... 12

Борова В.

Використання чату GPT студентами спеціальності «Дошкільна освіта» в процесі виконання творчих завдань з розвитку мовлення дітей..... 17

Діхтяренко С.

STREAM-освіта у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до дослідно-експериментальної роботи з дітьми старшого дошкільного віку 21

Lysenko O., Y. Kovalchuk

Social-psychological aspects of conflictological counseling..... 26

Lystopad O.

The innovative potential of empowerment pedagogy in training future preschool education specialists in the context of digitalization 30

Маліновська Н.

Формування медіакомпетентності майбутніх фахівців дошкільної та спеціальної освіти засобами діяльності студентської медіагрупи..... 35

Мисик О.

Інтерактивні платформи у формуванні комунікаційної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти..... 40

Потапчук Т.

Інтерактивні методи у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі..... 48

Чекан О., Д. Сікора.

Інноваційні освітні технології логопедичної роботи в дошкільній освіті .. 52

Ющик Л.

Ціннісні установки вихователя як детермінанти взаємодії з батьками дітей раннього віку..... 55

Ясінковська О., Л. Березовська.

Формування готовності майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку 60

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти,
аспірантів, молодих учених**

24 жовтня 2025 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

ISBN 978-617-8768-09-6

Формат 60х84 1/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 15,11
Наклад 50 прим.

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
Тел. (050) 433-67-93
email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
№4191 від 12.11.2011р.

